

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 156

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κα Παναγιώτα (Νάγια) Γρηγοράκου

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 4336/31.3.2025 Ερώτηση με θέμα:
«Τρία νέα αιολικά πάρκα στη Μάνη απειλούν τον αρχαιολογικό χώρο του Μυστρά»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 4336/31.3.2025 Ερώτησης της Βουλευτού κας Παναγιώτας(Νάγιας) Γρηγοράκου, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διαβίβασε τον Ιούλιο του 2024 στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου «Αιολικοί Σταθμοί Παραγωγής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) με τον διακριτικό τίτλο “MORES II”, ισχύος 155,4 MW, στην περιοχή «Γαΐδουροβούνι» των Π.Ε. Λακωνίας και Μεσσηνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου».

Το έργο, που αφορά στην εγκατάσταση και λειτουργία ενός (1) αιολικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνολικής ισχύος 155,4 MW, χωροθετείται πλησίον αρχαιολογικών χώρων και μνημείων. Οι συναρμόδιες, Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού δεν διατύπωσαν γνώμη επί της εν λόγω ΜΠΕ, διότι διαπιστώθηκαν ουσιώδεις ελλείψεις σε ό,τι αφορά τα αντικείμενα αρμοδιότητάς τους. Ζήτησαν φωτορεαλιστικές απεικονίσεις των αιτουμένων θέσεων εγκατάστασης και των ανεμογεννητριών από τις αρχαιολογικές θέσεις και τα μνημεία και αντιστρόφως, καθώς επίσης αεροφωτογραφίες ή/και λήψεις με drone, αλλά και φωτογραφίες που θα δείχνουν την σχέση των μνημείων και να σημειώνονται στο τοπογραφικό του έργου με την αντίστοιχη γωνία λήψης. Η ενδιαφερόμενη εταιρεία κατέθεσε τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο τ.έ στις συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ, τεχνική έκθεση φωτορεαλιστικής απεικόνισης με τα ζητηθέντα συμπληρωματικά στοιχεία. Κατόπιν τούτου, επίκειται η διενέργεια αυτοψιών, μετά την ολοκλήρωση των οποίων και με βάση την κείμενη νομοθεσία ως προς την περιβαλλοντική κατάσταση του έργου (υποκατηγορία Α1 της 10ης ομάδας έργων), ο φάκελος της ΜΠΕ θα διαβιβαστεί στις αρμόδιες κεντρικές Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ για την κατά νόμο γνωμοδότηση.

Επιπροσθέτως, ως προς τον συσχετισμό του έργου με τον αρχαιολογικό χώρο του Μυστρά, σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας, στο κείμενο της υπό εξέταση ΜΠΕ εσφαλμένα αναφέρεται ότι «Εντός των διοικητικών ορίων των Π.Ε. Μεσσηνίας – Λακωνίας δεν εντοπίζονται μνημεία χαρακτηρισμένα ως παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς» (σελ. 5-12, 8-137). Στις σχετικές συνοδευτικές εικόνες σημειώνεται το σύνολο των μνημείων UNESCO της Πελοποννήσου, μεταξύ των οποίων και ο Μυστράς. Αναφορικά με την ηλεκτρική διασύνδεση του έργου, το κείμενο της ΜΠΕ δεν είναι σαφές και λεπτομερές και δεν διευκρινίζεται ούτε αποτυπώνεται η παράλληλη πορεία της με το δίκτυο του ΑΔΜΗΕ. Το εν λόγω υφιστάμενο δίκτυο του ΑΔΜΗΕ έχει εγκατασταθεί στο πλαίσιο του έργου «Αναβάθμιση Υφιστάμενων ΓΜ 150kV: ΓΜ 150 KV Μεγαλόπολη Υ/Σ Σπάρτη Ι – ΓΜ 150 KV Σύστημα – Υ/Σ Σπάρτη ΙΙ – ΓΜ 150 KV Υ/Σ Σπάρτη Ι – Υ/Σ Μολάοι», η ΜΠΕ του οποίου έχει αδειοδοτηθεί από το ΥΠΠΟ, το 2017, σε

συνέχεια του οποίου εκδόθηκε η περιβαλλοντική έγκριση (ΑΕΠΟ) από το ΥΠΕΝ. Το εν λόγω έργο περιλαμβάνει την αναβάθμιση και λειτουργία υφιστάμενων εναέριων Γραμμών Μεταφοράς (ΓΜ) Ηλεκτρικής Ενέργειας ΥΤ 150 kV συνολικού μήκους 110 km στην περιοχή της ΝΑ Πελοποννήσου (Π.Ε. Αρκαδίας και Λακωνίας) και την εγκατάσταση νέων υπόγειων καλωδίων, για τις ανάγκες ηλεκτρικής διασύνδεσης της Κρήτης. Πρόκειται για γραμμικά έργα, που περιλαμβάνουν την αντικατάσταση 302 πυλώνων, εγκατάσταση 2 νέων πυλώνων και αντικατάσταση υφιστάμενων αγωγών. Το έτος 2022, υποβλήθηκε Μελέτη Τροποποίησης της ΑΕΠΟ, που αφορούσε σε μικρές τροποποιήσεις, πραγματοποιηθείσες κατά τη φάση υλοποίησης του έργου και για τις ανάγκες αυτού, η οποία εγκρίθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟ.

Από τα ανωτέρω γίνεται σαφές, ότι οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού ενήργησαν με γνώμονα την προστασία των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων της Μάνης, καθώς και την προστασία Μυστρά, μνημείου εγγεγραμμένου στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Οι απόψεις τους για το σύνολο του έργου, τόσο της εγκατάστασης των Α/Γ όσο και για την πραγματοποίηση των συνοδών έργων αυτού (οδοποιία, ηλεκτρική διασύνδεση κτλ.), θα διατυπωθούν μετά και τη διενέργεια της σχετικής αυτοψίας, στην εισήγησή τους προς τις Κεντρική αρμόδιες Διευθύνσεις του ΥΠΠΟ για την κατά νόμο γνωμοδότηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4858/2021.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΙΠΚΑ
5. ΔΒΜΑ
6. ΔΠΑΝΣΜ
7. ΕΦΑ Λακωνίας
9. ΕΦΑ Μεσσηνίας
10. Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας
11. Εφορεία Αρχαιοτήτων Εναλίων
12. ΥΝΜΤΕ Δυτικής Ελλάδας